

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

Secretariaat
Prinses Margriet-
plantsoen 49
2595 BR Den Haag

Telefoon
+31 (0)70 890 35 30

E-mail
kbvg@kbvg.nl

Internet
www.kbvg.nl

Kamer van Koophandel
27356362

BTWnr.
NL810134809B01

IBAN Nummers
NL46INGB058913199
NL43ABNA0510721664

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T.a.v. drs. J.N.J. Nobel
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Per e-mail en per post verzonden.

Den Haag, 23 augustus 2024
Ref.: BtK/SvK/902-0823

Betreft: Formele reactie op het rapport 'Naar een beter werkende schuldenketen', door de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG)

Geachte heer Nobel,

Op 28 juni 2024 werd het rapport 'Naar een beter werkende schuldenketen' aan de Tweede Kamer aangeboden. De KBvG reageerde eerder al in het kort op 5 juli jl. Hierbij sturen wij u onze meer uitgebreide en inhoudelijke reactie.

De KBvG maakt van deze gelegenheid graag gebruik om de waardering uit te spreken voor het uitgebreide rapport en de minutieuze wijze waarop de onderzoekers te werk zijn gegaan. Er is niet vanuit tunnelvisie naar de problemen in het stelsel gekeken, maar juist worden ook de positie van andere actoren in dit werkveld, zoals schuldeisers en de maatschappij als geheel benoemd. Daarnaast zijn wij verheugd met de erkenning van de rol van de gerechtsdeurwaarder in het schuldendomein, juist ook in het kader van bijdragen aan het terugdringen van problematische schulden.

Algemeen kader

Gerechtsdeurwaarders voeren ambtshandelingen en nevenwerkzaamheden uit. Ambtshandelingen, zoals het uitbrengen van dagvaardingen, het leggen van beslagen en het uitvoeren van ontruimingen. Nevenwerkzaamheden bestaan uit onder meer minnelijke incasso; het incasseren van vorderingen zónder dat daar staatsmacht aan te pas komt. Gerechtsdeurwaarders voeren die taken in onafhankelijkheid uit en opereren daarmee in de frontlinie van de civiele invordering. Die onafhankelijkheid behelst dat de gerechtsdeurwaarder tussen de partijen in staat, hij moet zowel de belangen van de schuldenaar als van de schuldeiser waarborgen. Door die bril bekeken kunnen gerechtsdeurwaarders de gedane voorstellen in het onderzoek dan ook goed op waarde schatten en de eventuele effecten daarvan overzien. Effecten die zowel voor de schuldenaar als de schuldeiser gelden.

Vanuit hun bijzondere positie kunnen gerechtsdeurwaarders bijdragen aan de drie pijlers: 1) voorkomen, 2) verlagen en 3) verkorten. Gerechtsdeurwaarders komen bij mensen aan en achter de voordeur en hebben inzage in veel data. Op die wijze kunnen gerechtsdeurwaarders een goede inschatting maken van de financiële positie van een betrokkene. De gerechtsdeurwaarder kan dan ook op tijd signaleren en iemand doorverwijzen naar schuldhulpverlening, om zo te voorkomen dat gewone schulden problematische schulden worden. Daarnaast kunnen gerechtsdeurwaarders bijdragen aan het verlagen van kosten door procedures efficiënter te maken, maak ook juist door het uitvoeren van ambtshandelingen te voorkomen. Gerechtsdeurwaarders kunnen trajecten verkorten, eveneens door tijdig door te verwijzen.

Uitgangspunten

Wij hechten er waarde aan – alvorens inhoudelijk te reageren – een aantal inleidende opmerkingen te maken van algemene aard.

Gerechtsdeurwaarders zien álle soorten schuldenaren. Zij zien welwillende en assertieve schuldenaren die in beweging komen om hun schulden op te lossen en de weg naar schuldhulpverlening weten te vinden. Gerechtsdeurwaarders zien echter ook de schuldenaren die welwillend zijn, maar simpelweg niet in beweging komen, en uiteraard ook de groep schuldenaren die niet wil en ook niets doet. Voorstellen tot oplossing van schulden die uitgaan van de assertiviteit van de schuldenaar zelf, werken dan ook maar voor een beperkt deel van de huishoudens met problematische schulden.

Problematische schulden en data

In het rapport wordt uitgegaan van het door het CBS becijferde aantal huishoudens met problematische schulden, momenteel 726.000. Dat aantal is gebaseerd op cijfers van veertien instanties die ieder hun eigen definitie hanteren van het begrip ‘problematische schulden’. Deze definities zijn statisch en houden geen rekening met factoren die kunnen maken dat een schuld problematische vormen aanneemt of juist minder problematisch wordt. Er wordt bijvoorbeeld niet altijd rekening gehouden met het inkomen, vermogenspositie of de leeftijd van de schuldenaar. Het op basis van deze rekenmethode becijferde aantal problematische huishoudens geeft volgens de KBvG daarom geen reëel beeld.

De KBvG beveelt daarom aan om te komen tot een algemeen geaccepteerde definitie van problematische schulden. In een definitie die de KBvG voorstaat, wordt rekening gehouden met schulden enerzijds, maar ook met inkomen, vermogen en leeftijd anderzijds. Op basis van onze expertise zijn wij er zeker van dat in dat geval het aantal huishoudens met problematische schulden aanmerkelijk lager zal uitkomen.

Beperking kader

Als geen ander zien gerechtsdeurwaarders het nut en de noodzaak om aanpassingen door te voeren in het huidige invorderingsstelsel voor huishoudens met problematische schulden. Wij menen dat gerechtsdeurwaarders hierin een bepalende rol kunnen vervullen.

Veel van de gedane voorstellen raken echter niet alleen de becijferde groep personen met problematische schulden, maar een veel grotere groep mensen. De KBvG is van mening dat de groep huishoudens met problematische schulden beter moet worden gekaderd, zoals hiervoor betoogd. Eventuele wijzigingsvoorstellen zouden uitsluitend voor die – naar waarschijnlijkheid – kleinere groep moeten gelden.

In het merendeel van de gevallen zorgen (ambts-)handelingen ervoor dat schuldenaren tot betaling overgaan. Voor deze gevallen werkt het huidige invorderingsstelsel naar behoren. Zie hiervoor onder meer de op de website van de KBvG gepubliceerde rapporten met data over de invordering door gerechtsdeurwaarders. Het is dan ook niet nodig om het hele invorderingsstelsel te wijzigen om een relatief kleine groep mensen de helpende hand te kunnen bieden. Ofwel, beoordeel het stelsel alleen op de onderdelen die voor bepaalde groepen niet goed werken.

Voorstellen om de positie van mensen met schulden te verbeteren, mogen niet leiden tot ondermijning van de rechtsstatelijke inrichting van Nederland. Ten aanzien van de rechtsstaat en de rol van de gerechtsdeurwaarder is het daarbij van groot belang dat de consequenties en gevolgen van eventuele voorstellen inzichtelijk worden gemaakt voordat tot implementatie van nieuwe regelgeving wordt besloten.

Oorzaken van het ontstaan van problematische schulden

In het rapport wordt ook aandacht besteed aan het ontstaan van problematische schulden. Problematische schulden ontstaan bij *life events* of wanneer de schuldenaar niet meer in staat is om bestaande schulden te betalen en voortzetting van zijn gedrag mogelijk leidt tot nieuwe schulden. Dat leidt tot stapeling van vorderingen. Kosten van inning zijn daarbij het gevolg van een vordering. Hoewel we niet ontkennen dat de kosten van inning problematische schulden verergeren, zijn ze zeker niet de oorzaak. De KBvG is dan ook groot voorstander van het verhogen van de frequentie en de kwaliteit van financiële educatie op scholen. Het probleem moet bij de wortel aangepakt worden. Daarnaast dienen de mogelijkheden om producten op afbetaling te kopen, beperkt te worden.

Het IBO

In het IBO is een basispakket opgenomen voor een betere schuldenaanpak, dat bestaat uit zes essentiële aanpassingen, veertien praktische maatregelen en vijf

specifieke aanbevelingen. Deze voorstellen zijn uitgewerkt in 52 beleidsfiches. De KBvG zal alleen reageren op de aanbevelingen die het vakgebied van de gerechtsdeurwaarder rechtstreeks raken en/of waarop de gerechtsdeurwaarder invloed kan uitoefenen. Voor de overige aanbevelingen, raadt de KBvG uiteraard nadrukkelijk aan zo nodig verder onderzoek te verrichten en een impactanalyse uit te voeren. Op die wijze kan in kaart worden gebracht welke (financiële) gevolgen de aanbevelingen hebben voor de maatschappij of specifieke beroepsgroepen.

Essentiële aanpassingen in het systeem

I Integraal schuldenoverzicht voor huishoudens, met toegang voor hulpverleners en deurwaarders en voor verbetering vroegsignalering

In de beleidsfiches Ov1, Ov2a, Ov2b, Ov2c en Ov2d, worden aanbevelingen gedaan ten aanzien van het integraal schuldenoverzicht. De KBvG onderschrijft het nut en de noodzaak van een integraal schuldenoverzicht voor huishoudens, met toegang voor bepaalde hulpverleners en gerechtsdeurwaarders. Dat overzicht zou naar de mening van de KBvG één vindplaats moeten zijn voor alle publieke en private schulden. Daarbij past de kanttekening dat dit overzicht *realtime* inzicht moet bieden in alle beslagen op inkomen én de verrekeningen. Met het Digitaal Beslag Register (DBR) en Schuldenwijzer is hiertoe door de KBvG en SNG al een eerste aanzet gedaan. Beiden hebben zich bij de afhandeling van de Toeslagenaffaire al bewezen. Randvoorwaarde voor dergelijke initiatieven is wat de KBvG betreft een goede publiek-private ketensamenwerking.

Schuldenwijzer is het inzage portaal waar burgers nu al met hun DigiD kunnen inloggen en kunnen zien of er beslagen op periodieke inkomstenbronnen ten laste van hen zijn gelegd. Momenteel werken de KBvG en SNG aan de uitbreiding van dit portaal, met subsidieverlening van uw ministerie. Graag zouden wij verdere formalisering en duurzame bekostiging zien van dit portaal. Daarbij kan worden nagedacht over de ontwikkeling van een kwaliteitsborgingsfonds voor de gerechtsdeurwaarders. Een kwaliteitsborgingsfonds voorziet in een administratief instrument om de geldstromen voor ontwikkeling en beheer te organiseren. In het verlengde daarvan geeft de KBvG sowieso graag mee in overweging, na te denken over de vraag hoe maatschappelijke noodzakelijke digitaliseringstrajecten gefinancierd moeten worden.

III Zorgplicht gerechtsdeurwaarders

In beleidsfiche I9 wordt de zorgplicht cq. sociale ministerieplicht voor gerechtsdeurwaarders aanbevolen, waarbij de werkzaamheden zich richten op de-escalerend handelen. Vanzelfsprekend is de KBvG groot voorstander van meer de-escalerende handelingen. Een goed functionerend invorderingssysteem stimuleert preventie, in plaats van onnodig te escaleren. Dat is nu niet het geval. Het stimuleren van preventie door de-escalerende handelingen te vergoeden, is in het belang van de schuldenaar, de schuldeiser en de maatschappij. De KBvG ziet dan ook zeker een rol

voor gerechtsdeurwaarders weggelegd in het traject van vroegsignalering, waarbij gerechtsdeurwaarders in voorgeschreven gevallen worden verplicht schuldenaren door te verwijzen naar hulpverlening, al dan niet via een systeemtechnische oplossing. De executoriale invordering stopt op dat moment in het geval er sprake is van problematische schulden, waarvoor een algemene definitie of universele uitgangspunten moeten komen. De inning en verdeling bij problematische schulden blijft bij de gerechtsdeurwaarder, gezien hij daarvoor goed geëquipeerd is. Het verlicht bovendien de hoeveelheid werkzaamheden voor gemeenten, die zich in die situatie dan vooral kunnen richten op duurzame persoonsgerichte ondersteuning.

Voorts onderscheidt de KBvG drie groepen schuldenaren:

1. De groep waarbij invordering werkt, die voldoende inkomen heeft en waarbij reguliere executie de norm is.
2. De groep waarbij invordering niet optimaal werkt, omdat er beperkt inkomen en/of vermogen is en er (door dwanginvordering én cumulatie) een risico bestaat dat de schulden problematisch worden.
3. De groep waarbij invordering niet werkt, omdat er weinig tot geen inkomen en vermogen is en door invordering de schulden niet afnemen, maar enkel verder oplopen. Enkel bij deze groep is (mogelijk) sprake van problematische schulden.

De KBvG meent dat vooral bij de tweede groep de-escalerend kan worden opgetreden. De eerste groep kan immers betalen en de derde groep moet worden doorverwezen naar schuldhulpverlening. Voor die derde groep moet er één helder schuldentraject komen, zoals ook wordt voorgesteld in het rapport. Voor de tweede groep zou er als het ware een soort 'noodventiel' moeten worden ontwikkeld. Zo zou het afbetalingsplan kunnen worden ingevoerd voor het afgebakende deel van de gevallen, maar moet zeker ook worden nagedacht over een handelswijze die wordt ingezet ongeacht of iemand zelf actie onderneemt. Op die wijze kan worden voorkomen dat de schuldenlast problematisch wordt.

Kortom, de KBvG onderschrijft dan ook het voorstel van een sociale ministerieplicht (zorgplicht deurwaarders) en de wens daarbij duidelijke heldere normen voor sociaal incasseren te ontwikkelen. Die sociale ministerieplicht zou uiteraard, zoals ook in het rapport bepleit, voor meer werkzaamheden moeten gelden en met een daarbij behorend kostendekkend sociaal tarief. Nieuwe werkzaamheden die kunnen bijdragen aan positieve maatschappelijke veranderingen, vragen immers om bekostiging, misschien ook wel (deels) vanuit algemene middelen. Het takenpakket van de gerechtsdeurwaarder moet aldus herzien worden, met oog voor de maatschappelijke taken. Vervolgens kan een sociaal tarief voor de maatschappelijke en sociale werkzaamheden van de gerechtsdeurwaarder worden bepaald.

IV Collectief afbetalingsplan

In beleidsfiche I4 wordt het gecoördineerd collectief afbetalingsplan aanbevolen. Oplossingen in de schuldenketen kunnen ook ten goede komen aan het collectief belang. De mogelijkheid van een collectief afbetalingsplan voor burgers met (dreigende) problematische schulden die wel willen aflossen, maar bij wie dat niet lukt, kan daaraan bijdragen. Dit voorkomt nodeloze kostenoploop en zet het collectief belang van schuldeisers en het belang van de maatschappij als geheel centraal. Uiteraard zitten daar wel grenzen aan. Denk aan de individuele crediteur die onevenredig zwaar wordt getroffen. De oplossing voor de één kan immers niet een probleem voor de ander betekenen.

Daarbij mogen we niet het belang van de eigen verantwoordelijkheid bij het ontstaan van schulden en zelfredzaamheid bij het voorkomen en oplossen van schulden uit het oog verliezen. Schuldenaren kunnen niet standaard volledig worden vrijgepleit van de verantwoordelijkheid voor het ontstaan van schulden. Tegelijkertijd zijn velen van hen niet voldoende zelfredzaam om uit de problemen te komen, zelfs niet als hulp wordt aangereikt. Voor die situaties moeten dus ook oplossingen komen.

Praktische maatregelen

I8 Alle kosten rondom invordering herijken (inclusief sociaal tarief)

In beleidsfiche I8 wordt aanbevolen alle kosten rondom invordering te herijken, inclusief de ontwikkeling van een sociaal tarief. Als het gaat om incassokosten, is de KBvG voorstander van deze aanbeveling, gezien deze kosten niet meer altijd in verhouding staan tot het verrichte werk. Deze kosten zijn sinds de invoering in 2012 niet geïndexeerd of geëvalueerd. Daarnaast is de KBvG vanzelfsprekend groot voorstander van het voorstel de hoogte van de griffierechten te baseren op de gedagvaarde partij. Wij hebben hier in het verleden zelf voor gepleit. De opbrengsten van de griffierechten zouden weliswaar kunnen gaan, maar daar tegenover staat dat er mogelijk meer zaken worden aangebracht door schuldeisers die nu vanuit kostenoverweging niet naar de rechter gaan. Die vorderingen worden afgeboekt op het resultaat of de kosten komen voor rekening van de overige klanten. Dat is onjuist, het komt de economie niet ten goede en stimuleert mogelijk zelfs negatief betaalgedrag.

Overigens wordt er t.a.v. incassokosten ook een vergelijking gemaakt met België. Gezien de kostenstructuur voor ambtshandelingen in België geheel anders is, zijn wij van mening dat deze vergelijking buiten de context is gemaakt. Het totale stelsel van België zou dan vergeleken moeten worden met Nederland.

In het voorstel om ook de kosten van ambtshandelingen dynamisch te maken (afhankelijk van de te vorderen hoofdsom) kan de KBvG zich echter niet vinden. De werkzaamheden blijven hetzelfde, ongeacht de hoogte van de hoofdsom. Het

dynamisch maken van deze kosten, brengt als risico met zich mee dat de vergoedingen de kosten van de werkzaamheden niet meer dekken. Dan zou de gerechtsdeurwaarder hiervoor opdraaien. Wij wijzen erop dat deze tarieven gebaseerd zijn op standaardkostprijzen na zorgvuldig onderzoek. Onlangs is dit stelsel nog geëvalueerd.

Voorts staat de KBvG volkomen achter het streven nodeloze invorderingskosten te voorkomen. Het voorgestelde afbetalingsplan, vroegsignalering, doorverwijzing en het bieden van schuldhulp, zijn maatregelen die hieraan kunnen bijdragen. Hierbij tekenen we wel aan dat het gaat om het voorkomen van nodeloze kosten, niet alle invorderingskosten. In het merendeel van de gevallen bevorderen (ambts)handelingen dat schuldenaren tot betaling overgaan en werkt het huidige invorderingsstelsel naar behoren.

Een voorstel van de KBvG om kostenoploop te beperken, is de borging van de vrijwillige betalingsregeling naast een beslag. De beslagvrije voet is er ter bescherming van de schuldenaar, zodat deze voldoende middelen van bestaan overhoudt. Druk uitoefenen om een betalingsregeling te treffen naast een al lopend beslag, is dan ook ongewenst. Desalniettemin bestaat uiteraard wel de mogelijkheid waarin de schuldenaar zelf om een betalingsregeling verzoekt. De schuldenaar zou in dat geval moeten worden gewezen op de risico's, maar als de schuldenaar ondubbelzinnig volhardt in zijn verzoek, dan moet dat worden toegelaten. Niet elke schuldenaar kent immers hetzelfde bestedingspatroon en de een leeft nu eenmaal zuiniger dan de ander.

Dat de KBvG het voorstel voor een sociaal tarief voor de-escalerende werkzaamheden onderschrijft, is hiervoor besproken bij beleidsfiche I9.

110 Aanpassen preferente positie van publieke schuldeisers

Civiele en publieke invordering kunnen niet los van elkaar worden gezien. Het verdient aanbeveling goed te onderzoeken wat de rol van de overheid is bij het ontstaan van problematische schulden. De overheid is een grote schuldeiser met veel invloed op het schuldenverloop bij schuldenaren. Zeer aannemelijk is dat de impact daarvan zelfs groter is dan die van de civiele schulden en invordering. Enkel de civiele keten ingrijpend wijzigen en de publieke invordering ongemoeid laten, biedt geen duurzame totaaloplossing. Het louter afschaffen van preferentie is onzes inziens dan ook niet zaligmakend. Voor een eerlijker speelveld zou het opportunitiebeginsel voor publieke en private partijen geüniformeerd moeten worden. In datzelfde licht zouden ook de verdeelkosten bij een beslag altijd vanuit overheidsgelden moeten worden betaald. Het is namelijk ook niet zo dat een schuldenaar met een loonbeslag bij een coördinerend gerechtsdeurwaarder 'duurder' uit is dan bij een gemeente die verdeelt. Dat lijkt slechts zo omdat bij een gemeente de verdeelkosten uit de algemene middelen worden betaald. Trek de publieke en private verdeling hierin gelijk.

Betere vroegsignalering met structurele financiering

Zoals hiervoor beschreven ziet de KBvG zeker een rol voor gerechtsdeurwaarders weggelegd in het traject van vroegtijdige signalering, waarbij gerechtsdeurwaarders in voorgeschreven gevallen worden verplicht schuldenaren door te verwijzen naar hulpverlening, al dan niet via een systeemtechnische oplossing. Dat daar structurele financiering tegenover moet staan, staat buiten kijf.

Overige beleidsfiches

111 Meedelen in beslag door meerdere schuldeisers

Vanzelfsprekend juicht de KBvG de aanbeveling voor het beperken van kostenoploop toe, maar ziet veel bezwaren tegen het voorstel om mee te kunnen delen bij een beslag.

Kern van het meedelen in beslag is dat een schuldeiser zich met toestemming van de schuldenaar kan aansluiten bij een door een andere schuldeiser gelegd beslag. Zo hoeven kosten voor het beslag maar eenmalig te worden gemaakt, wat de kostenoploop voor de schuldenaar inperkt.

Dit klinkt sympathiek, maar brengt een baaierd aan problemen met zich mee. Allereerst ondermijnt het de rechtszekerheid van schuldenaar en schuldeiser. Een schuldenaar kan zich door het kostenargument genoodzaakt voelen in te stemmen met het meedelen, terwijl zo'n aangehaakte vordering het wellicht niet zou halen in de ambtshalve toetsing door de rechter.

Ten tweede is onduidelijk wat er gebeurt als de schuldenaar de toestemming in een later stadium intrekt. Dit komt de rechtszekerheid en rechtsbescherming van de schuldeiser niet ten goede.

Daarnaast kleven er bezwaren van morele zin aan het meedelen in beslag. Allereerst voor de aanhakende schuldeisers. De eerste heeft zich de moeite van het beslagleggen getroost, de volgende kunnen met weinig inspanningen aanhaken. Dit werkt *free-rider* gedrag onder schuldeisers in de hand. Bovendien is het meedelen in minnelijke vorderingen fraudegevoelig. Kennissen van de schuldenaar kunnen met nepvordering meedelen, zodat de beslagen dan via een omweg weer in handen van de schuldenaar komen.

Voor het besparen van kosten in de civiele invorderingsketen heeft de KBvG al enige tijd geleden een veel robuuster voorstel ontwikkeld: het zogenaamde filtermodel. Het filtermodel bouwt een korte tussenstap in bij de huidige dagvaardingsprocedure. In plaats van de gedaagde direct uit te nodigen om op de rolzitting te verschijnen, wordt haar of hem gevraagd om binnen een bepaalde termijn aan de gerechtsdeurwaarder kenbaar te maken of zij of hij de vordering erkent of (schriftelijk, mondeling of digitaal)

verweer wil voeren. Er wordt niet naar de inhoud van het verweer gevraagd. Het gaat om een feitelijke vaststelling van de processuele houding die de gedaagde partij aangeeft te willen innemen.

Pas na beantwoording van de vragen -of het uitblijven daarvan- brengt de gerechtsdeurwaarder de dagvaarding bij het gerecht aan. De gerechtsdeurwaarder kan op deze wijze de dagvaardingen gesorteerd aan de griffie aanleveren. Dat stelt de griffie in staat de afhandeling vele malen efficiënter in te richten. Voor de zaken waarin de gedaagde partij heeft aangegeven de vordering te erkennen en geen verweer te willen voeren, kan de rechtbank overgaan tot het vereenvoudigd verschaffen van een titel, na uitvoering van een lichte toets. Een dergelijke versnelde of vereenvoudigde titel van niet-betwisting levert niet alleen efficiëntie en kostenbesparing op (want er is minder tijd mee gemoeid om de vordering te beoordelen), maar heeft juist ook een signaleringsfunctie. Daarnaast blijft de toets van de vordering voorbehouden aan de rechter, waar die thuishoort.

112 Verhogen beslagvrije voet naar sociaal minimum

De KBvG vindt deze aanbeveling verwarrend en misleidend. Kern van de beslagvrije voet in het invorderingsstelsel is dat schuldenaren na beslag over voldoende middelen blijven beschikken om te kunnen voorzien in het levensonderhoud. De beslagvrije voet is de facto het sociaal minimum. Een aanbeveling om de beslagvrije voet te verhogen wekt ten onrechte de indruk dat de huidige onder het sociaal minimum ligt.

Mogelijk wordt met deze aanbeveling bedoeld het verhogen van de beslagvrije voet tot het Participatiewet-niveau, inclusief de vijf procent vakantietoeslag. De KBvG is hier geen voorstander van. De reguliere uitkering op Participatiewet-niveau volstaat principieel om in de minimale levensbehoeften te voorzien. De vijf procent vakantietoeslag, die meestal jaarlijks wordt uitgekeerd, mag beschouwd worden al minimale capaciteit om tot aflossing te komen.

Wij hechten zeer aan het uitgangspunt dat een schuldenaar 'altijd iets' moet kunnen aflossen. Het is onwenselijk dat mensen die op het niveau van de hen toekomende Participatiewet-uitkering moeten rondkomen, feitelijk 'buiten de economie worden gesteld'. Crediteuren zullen niet langer bereid zijn om hen enige vorm van krediet (in de ruimste zin des woords) te verschaffen. Een schuld kan immers feitelijk nimmer meer worden verhaald.

Deze 5%-regel is een belangrijk en evenwichtig sluitstuk op de beslagvrije voet-regeling. Het is een politieke keuze geweest dat schulden maken niet mag lonen. Tornen aan de regeling is onwenselijk.

115 BRP-inzage voor Wki-incassobureaus

De KBvG is geen voorstander van dit voorstel, hoewel vroegtijdig contact met de schuldenaar uiteraard wordt onderschreven. Echter, in tegenstelling tot gerechtsdeurwaarders, staan incassobureaus niet onder hetzelfde toezicht of zijn er dezelfde klachtenregelingen. Gerechtsdeurwaarders zijn verplicht op grond van de Algemene wet bestuursrecht een klachtenregeling te hebben, klagers kunnen zich wenden tot de Ombudsman en daarnaast ook een tuchtklacht indienen. Bovendien vinden er regelmatig kwaliteitsaudits plaats op de gerechtsdeurwaarderskantoren en staan gerechtsdeurwaarders onder toezicht van het Bureau Financieel Toezicht. Inzage in de BRP is zeer privacygevoelig en bij eventuele misstappen door medewerkers, zijn de gerechtsdeurwaarders daarvoor direct verantwoordelijk. De KBvG meent aldus dat, zonder een vergelijkbaar zwaar stelsel van toezicht en handhaving, het niet wenselijk is incassobureaus inzage te geven in de BRP.

Daarentegen zouden wij wél een lans willen breken voor uitbreiding van het gebruik van deze bevoegdheden in de minnelijke fase voor gerechtsdeurwaarders; zij hebben immers bewezen aan de hoogste kwaliteitseisen die dit gebruik vraagt, te voldoen.

116 Activerende beslagvrije voet

Naar de mening van de KBvG is het onverstandig een activerende beslagvrije voet in te voeren. Bedacht moet worden dat de beslagvrije voet bedoeld is om een schuldenaar in zijn minimale levensbehoeften te blijven voorzien, terwijl hij maximaal aflost op zijn schulden. De veronderstelling dat er 'geen directe positieve effecten' zijn voor een schuldenaar wanneer hij niet maandelijks een hogere beslagvrije voet overhoudt, is onjuist. De schuldenaar betaalt in dat geval immers sneller zijn schulden af zonder dat hij in zijn bestaansminimum wordt aangetast.

118 Gerechtsdeurwaarders in overheidsdienst en één gerechtsdeurwaarder per postcode

De KBvG ziet dezelfde bezwaren als vermeld in het rapport ten aanzien van deze aanbevelingen. Het ondernemerschap zorgt voor kwaliteit, innovatie en efficiëntie. Als er geen prikkel meer is om de werkzaamheden efficiënt uit te voeren, zullen de kosten hoger worden, die dan vervolgens gedragen moeten worden door de gehele maatschappij. Wel zij opgemerkt dat voor verschillende aanbevelingen geldt, dat deze enkel gerealiseerd kunnen worden als er een redelijke vergoeding voor de gerechtsdeurwaarder tegenover staat. De marge waarbinnen moet worden ondernomen en ontwikkeld, wordt steeds nauwer. Kortom, om de gerechtsdeurwaarder ondernemer te laten blijven, zullen daar ook de juiste voorwaarden voor moeten gelden binnen een haalbaar financieel model.

Afsluitend

Tot slot, wij willen – net als in onze eerdere reactie – graag benadrukken en meegeven dat het wat ons betreft zaak is bij de herziening van het stelsel goed af te bakenen. Daarbij past de relativering dat de oplossing van problematische schulden slechts in beperkte mate gevonden kan worden in veranderingen van de civiele invordering zelf. Voorts is het de nadrukkelijke wens van de KBvG om alvorens stelselwijzigingen door te voeren, eerst impactanalyses uit te voeren. Daarvoor is het noodzakelijk dat de data klopt en de analyses juist worden uitgevoerd.

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben, dan zijn wij uiteraard altijd bereid tot nader overleg.

Met vriendelijke groet,
Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders

C.W. Bakhuis-Van Kesteren
Voorzitter KBvG